

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Przepis którego uwaga dotyczy	Uwaga/opinia	Uzasadnienie uwagi	Propozycje rozwiązań
1.	Konsultant wojewódzki w dziedzinie psychologii klinicznej- woj. śląskie	art 1. 3) w art. 5 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu: „2. Psychoterapię w ramach opieki, o której mowa w ust. 1, prowadzą wyłącznie psychoterapeuci. 3. Psychoterapia to metoda leczenia zaburzeń psychicznych i somatycznych, wymagająca od pacjenta współpracy i zaangażowania oraz chęci i umiejętności nawiązania szczególnej relacji interpersonalnej z psychoterapeutą, mająca na celu usunięcie zaburzeń zdrowia przez zmianę sposobów przeżywania, poznawania i zachowania.”;	<p>W projekcie ustawy definiowana jest jedynie jedna z wielu form pomocy świadczona przez jedną grupę zawodową.</p> <p>Należy zwrócić uwagę, że definicja leczenia zaburzeń psychicznych i somatycznych w oparciu o współpracę, zaangażowanie oraz chęć i umiejętność nawiązania szczególnej relacji z osobą pomagającą, dotyczy także innych form pomocy, np. pomocy psychologicznej (w tym interwencja kryzysowa, poradnictwo, oddziaływanie prewencyjne, rehabilitacja).</p>	<p>Pomoc osobom z problemami ze zdrowiem psychicznym i ich rodzinom obejmuje, na różnych etapach leczenia (oddziały całodobowe, oddziały dzienne, poradnie zdrowia psychicznego, opieka środowiskowa), różne formy pomocy psychologicznej. Forma pomocy i leczenia powinny być dostosowane i adekwatne do problematyki pacjenta, jego aktualnego stanu zdrowia i możliwości oraz uwzględniać jego motywację czy ograniczenia czasowe związane np. z długością pobytu w oddziale.</p> <p>Umieszczenie definicji psychoterapii w proponowanym kształcie, w ustawie o tak szerokim zasięgu prawnym jak</p>	<p>Usunięcie definicji psychoterapii i psychoterapeuty z proponowanej ustawy i umieszczenie oraz wypracowanie ze środowiskiem psychoterapeutów w/w definicji w oddzielnej regulacji prawnej lub</p> <p>W przypadku pozostawienia definicji psychoterapeuty i psychoterapii:</p> <p>a) doprecyzowanie definicji psychoterapii we współpracy ze środowiskiem psychoterapeutów</p> <p>b) zdefiniowanie innych form leczenia zaburzeń psychicznych i somatycznych w oparciu o współpracę, zaangażowanie oraz chęć i umiejętność nawiązania szczególnej relacji z</p>

				<p>Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, wiąże się poważnym ryzykiem prawnym w zakresie</p> <p>a) ograniczenia stosowania innych form pomocy opartych na szczególnej relacji, a służących usunięciu zaburzeń zdrowia przez zmianę przeżywania, poznawania i zachowania.</p> <p>b) uniemożliwienia świadczenia usług np. przez psychologów niebędących psychoterapeutami, pracowników socjalnych, asystentów zdrowienia czy innych specjalistów w ochronie zdrowia, systemie edukacji czy pomocy społecznej.</p>	<p>osobą pomagającą, takich jak pomoc psychologiczna - w tym przypadku wspólnie ze środowiskiem psychologów (interwencja kryzysowa, poradnictwo, oddziaływania prewencyjne, promocja zdrowia, psychoedukacja, wsparcie psychospołeczne, rehabilitacja neuropsychologiczna, rehabilitacja psychospołeczna).</p> <p>Przykładowe odniesienia do literatury dotyczące pojęć różnych form pomocy psychologicznej w załączeniu pod tabelą.</p>
--	--	--	--	---	--

2.	Konsultant wojewódzki w dziedzinie psychologii klinicznej- woj. śląskie	<p>art 1. 2) c) i 3) w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu: „8) psychoterapeucie – należy przez to rozumieć osobę, która spełnia łącznie warunki określone dla osoby posiadającej certyfikat psychoterapeuty, o których mowa w przepisach w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień wydanych na podstawie art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.2), lub osobę, która jest specjalistą psychoterapii dzieci i młodzieży.”;</p> <p>3) w art. 5 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w</p>	<p>Podana definicja psychoterapeuty wyłącza z możliwości świadczenia usług (sesji) psychoterapii osoby będące w trakcie szkolenia do certyfikatu psychoterapeuty i osoby w trakcie specjalizacji w psychoterapii dzieci i młodzieży oraz specjalizacji z psychoterapii uzależnień/ z ukończoną specjalizacją z psychoterapii uzależnień.</p> <p>Konieczność wykonywania usług psychoterapii pod superwizją jest wpisana w program szkolenia zarówno akredytowanych ośrodków przygotowujących do egzaminu certyfikującego jak i jest wpisana w programie psychoterapii dzieci i młodzieży.</p>	<p>Obecnie znaczący odsetek świadczeń psychoterapeutycznych w ochronie zdrowia , edukacji (poradnie psychologiczno-pedagogiczne), sektorze prywatnym, realizują osoby w trakcie szkolenia do certyfikatu psychoterapeuty (po drugim roku szkolenia) lub w trakcie specjalizacji z psychoterapii dzieci i młodzieży). Brak możliwości wykonywania przez nich spowoduje 1.niemożność ukończenia szkolenia, 2. brak osób uprawnionych do wykonywania sesji psychoterapii i w konsekwencji dramatyczny spadek dostępności psychoterapii zarówno w ramach usług opłacanych przez NFZ jaki na rynku prywatnym.</p>	<p>Usunięcie definicji psychoterapeuty z proponowanej ustawy i umieszczenie oraz wypracowanie ze środowiskiem psychoterapeutów w/w definicji w oddzielnej regulacji prawnej, szczególnie, że proponowana ustawa wyklucza osoby w trakcie szkolenia do certyfikatu psychoterapeuty lub po ukończeniu II roku specjalizacji w psychoterapii dzieci i młodzieży lub specjalizacji z psychoterapii uzależnień</p>
----	---	---	---	--	---

		brzmieniu: „2. Psychoterapię w ramach opieki, o której mowa w ust. 1, prowadzą wyłącznie psychoterapeuci.			
3.	Konsultant wojewódzki w dziedzinie psychologii klinicznej- woj. śląskie	w art. 8 ust. 1 Jednostki organizacyjne i inne podmioty działające na podstawie ustawy o pomocy społecznej, zwane dalej „organami do spraw pomocy społecznej”, w porozumieniu z podmiotami leczniczymi udzielającymi świadczenia zdrowotne w zakresie psychiatrycznej opieki zdrowotnej organizują na obszarze swojego działania oparcie społeczne dla osób, które z powodu zaburzeń psychotycznych lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w kształtowaniu swoich	Wyodrębnianie osób z zaburzeniami psychotycznymi, z niepełnosprawnością intelektualną i innych tworzy niepotrzebny, zwracający uwagę i stygmatyzujący podział w obrębie grupy nadrzędnej. Pominięte są osoby prezentujące inne zaburzenia i problemy natury psychicznej.	Wykluczenie osób wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zaliczane są do zaburzeń psychicznych, które nie są zdolne do zaspokajania potrzeb w życiu codziennym, kształtowania swoich stosunków z otoczeniem w zakresie edukacji, zatrudnienia oraz w sprawach bytowych może spowodować, że nie będąc wymienionymi w proponowanym zapisie pozostaną pozbawione wsparcia ze strony organów do spraw pomocy społecznej.	Zamiast wymieniania grupy zaburzeń psychotycznych i niepełnosprawności intelektualnej, wprowadzenie zapisu „dla osób wykazujących istotne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie z aktualnym stanem wiedzy klasyfikowane są w grupie chorób i zaburzeń psychicznych i wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia tej osoby w środowisku społecznym”

		stosunków z otoczeniem, w zakresie edukacji, zatrudnienia oraz w sprawach bytowych.”			
4.	Konsultant wojewódzki w dziedzinie psychologii klinicznej- woj. śląskie	<p>art. 1 24) projektu w art. 50:</p> <p>a) w ust. 2:</p> <p>– pkt 1</p> <p>otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1) lekarza lub innej osoby sprawujących opiekę nad osobą z zaburzeniami psychicznymi;”,</p> <p>– pkt 3 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„3) osób współuczestniczących w wykonywaniu czynności w ramach pomocy społecznej lub działalności oświatowej, w zakresie, w jakim to</p>	<p>Ad 1. Zbyt ogólny zapis rodzący ryzyko nadużywania ujawniania tajemnicy.</p> <p>Osoba sprawująca opiekę powinna zostać zdefiniowana.</p> <p>Ad 3. Zbyt ogólny zapis rodzący ryzyko nadużywania zwalniania z tajemnicy. Zapis ogranicza prawa pacjenta, prawa obywatela i prawa rodziców do decydowania o sobie oraz dzieciach.</p>	<p>Brak doprecyzowania powoduje możliwość wywierania nacisku na ujawnianie tajemnicy przez “osoby sprawujące opiekę”. Doprecyzowanie zapisu jest konieczne, by zabezpieczyć prawo pacjenta, w tym prawo do informacji dot. zdrowia psychicznego.</p> <p>Ad 3. Zapis ten ogranicza prawo do decydowania o informowaniu o swoim zdrowiu. Ogranicza prawa rodziców do decydowania o informowaniu innych osób, w tym min. pracowników szkół i przedszkoli, nt. stanu</p>	<p>Katalog osób wobec których to zwolnienie może nastąpić powinien być zamknięty.</p> <p>Pkt 3) powinien zostać usunięty lub uszczegółowiony do katalogu zamkniętego.</p>

		jest niezbędne;”.		zdrowia i funkcjonowania dzieci. Właściwą ścieżką postępowania w tego typu sytuacjach jest zawiadomienie Sądu Rodzinnego.	
--	--	-------------------	--	---	--

Załącznik: Przykładowe definicje pomocy psychologicznej:

Pomoc psychologiczna obejmuje szeroki zakres oddziaływań psychologicznych: działania ukierunkowane na rozwój jednostki - wspieranie samorealizacji, działania nastawione na rozwój takich podmiotowych cech i właściwości środowiska, które sprzyjają zachowaniu zdrowia - promocja zdrowia, zapobieganie psychopatologii - prewencja, pomoc w rozwiązywaniu kryzysów rozwojowych - poradnictwo psychologiczne, pomoc w rozwiązywaniu sytuacji traumatycznych i kryzysowych - interwencja kryzysowa, pomoc w zmniejszaniu i usuwaniu zaburzeń - psychoterapia, rehabilitacja i resocjalizacja. (Cz. Czabała, Sęk “Pomoc psychologiczna” w: red. J. Strelau “Psychologia. Podręcznik akademicki” tom 3, GWP 2002).

Rehabilitacja zaburzeń psychicznych to rodzaj pomocy psychologicznej, której odbiorcami są osoby przewlekle chore psychicznie. Polega na przywracaniu umiejętności do samodzielnego życia, które na skutek choroby nie zostały nigdy wykształcone lub uległy zapomnieniu, bo nie były używane. Może być realizowana zarówno w obrębie oddziału psychiatrycznego, jak i poza nim, w środowiskowych placówkach pomocy i rehabilitacji. Metody rehabilitacji ukierunkowane są na odbudowywanie lub kompensowanie deficytów poznawczych, emocjonalnych oraz społecznych spowodowanych procesem chorobowym. (M. Sawicka, P. Bronowski “Społeczna rehabilitacja zaburzeń psychicznych. środowiskowe metody pomocy osobom z doświadczeniem choroby psychicznej” w: red.L. Cierpiałkowska, H. Sęk “Psychologia kliniczna” PWN 2016)

Promocja zdrowia w ramach psychologii to złożony zespół działań profesjonalnych psychologa, których celem jest rozwój i wzmacnianie zdrowia całej populacji w kontekście codziennego życia od poczęcia do późnej starości. Dla psychologii cele szczególnie ważne to: podnoszenie świadomości jednostkowej i społecznej zdrowia, umożliwienie kontroli nad procesami zdrowia i udziału w realizacji celów zdrowotnych, rozwój i wzmacnianie zasobów zdrowotnych, kształtowanie zachowań zdrowotnych i zdrowego stylu życia. (H.Sęk. Ł. Kaczmarek “Promocja zdrowia i prewencja zaburzeń” w: red.L. Cierpiałkowska, H. Sęk “Psychologia kliniczna” PWN 2016).

Poradnictwo psychologiczne - istnieje konieczność odróżnienia poradnictwa psychologicznego od psychoterapii - te dwa pojęcia są często rozdzielane nieprecyzyjnie a nawet traktowane tożsamo. Ma to olbrzymi wpływ na praktykę zawodową. Poradnictwo psychologiczne nie jest formą psychoterapii. Psychoterapia jest metodą leczenia osób, u których rozpoznano zaburzenia zdrowia psychicznego. Poradnictwo psychologiczne jest zaś pomaganiem osobom zdrowym, doświadczającym dyskomfortu psychicznego związanego z trudnościami w realizacji swoich zadań rozwojowych, rozumianymi jako trudności w realizacji własnych potrzeb i zadań, które wynikają z ich wieku czy roli. (Cz. Czabała, S. Kluczyńska “Poradnictwo psychologiczne” PWN 2015).